

VERSO-KODIN VUOSIKERTOMUS 2025

VAMMAISPALVELUT

Vammaispalveluissa painopistealueina vuoden aikana korostuivat laadukas asiakastyö, uusi lainsäädäntö, henkilöstöhallinto, kehittäminen ja yhteistyö. Vammaistyön tärkeimmät periaatteet ovat osallisuus, itsemääräämisoikeus ja kommunikaatio ja ne korostuvat myös uudessa vammaispalvelulaissa. Nämä periaatteet ohjaavat vahvasti myös Visio-säätiön vammaispalveluiden toimintaa. Näiden pohjalta suunnitellaan, kehitetään ja toteutetaan asiakkaiden hoitoa ja arkea sekä henkilöstön osaamista.

1.1.2025 astui voimaan uusi Vammaispalvelulaki. Lain vaikutukset tulevat esiin vähitellen ja sen soveltaminen on kaikille uutta, niin hyvinvointialueille kuin palveluntuottajille. Käytännössä asiakkaiden vanhat, erityishuoltolain mukaiset palvelusuunnitelmat ja palvelupäätökset muuttuvat uuden lain piiriin siinä vaiheessa, kun edelliset päätökset loppuvat. Kaikki palvelut myönnetään jatkossa vammaispalvelulain mukaisesti. Erityishuoltolain piiriin jäi ainoastaan itsemääräämisoikeuden toteuttamiseen ja rajoittamiseen liittyvät päätökset.

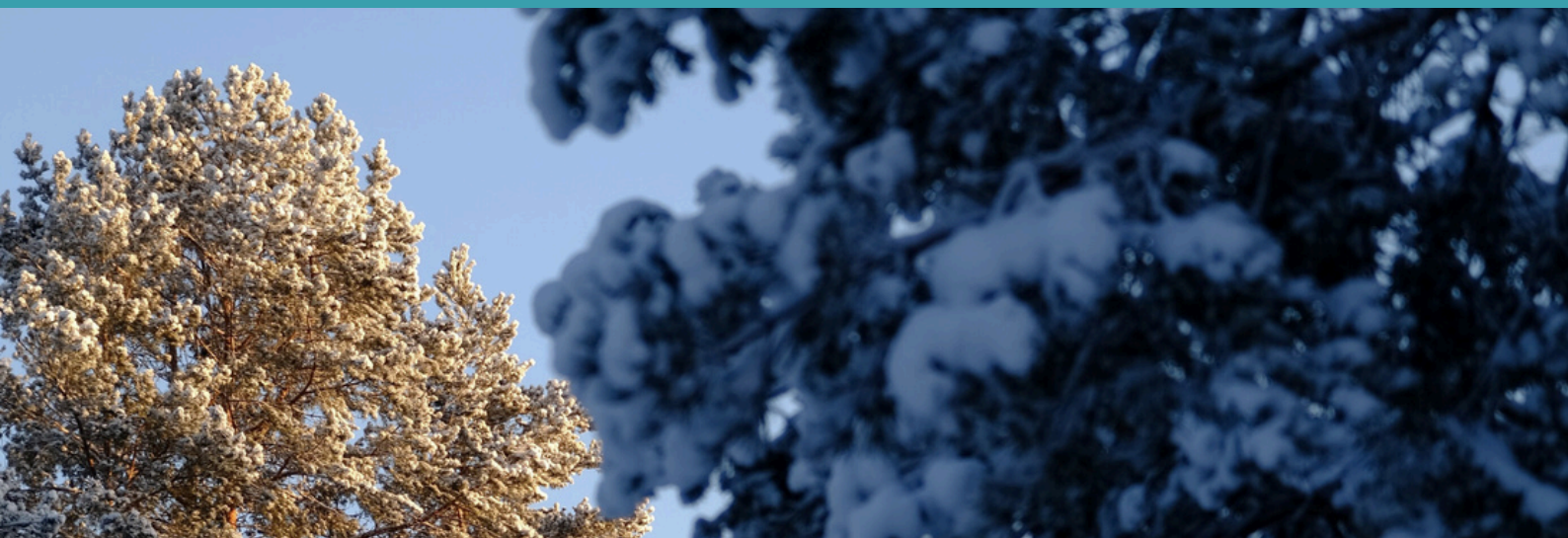
Asiakkaiden arjessa uusi laki näkyi uuden erityisen osallisuuden tuen -palveluiden myöntämisenä. Aikaisemmin vaikeasti kehitysvammaisille henkilöille, jotka eivät kyenneet ilmaisemaan omia toiveitaan vapaa-ajan vietostaan, harrastuksistaan tai virkistystoiminnasta, ei myönnetty henkilökohtaisen vapaa-ajan avustajan palveluita. Uusi erityisen osallisuuden tuki on mahdollistanut tämän ja lähes kaikille asiakkaille on myönnetty avustajapalveluita harrastusten ja virkistystoiminnan toteuttamiseen. Asiakkaille on myös löytynyt avustajia hyvin, kun uusia palveluntuottajia on tullut pohjoisen Keski-Suomen alueelle.

Uudesta lainsäädännöstä ja sen soveltamisesta on järjestetty koulutuksia, joihin palveluvastaava ja yksiköiden esihenkilöt ovat vuoden aikana osallistuneet.

Hyvinvointialueen vaikea taloustilanne on näkynyt siinä, että asiakasohjaus on selkeästi vähäisempää. Verso-kodin aikuisten siipeen, Versoon, muutti kuitenkin yksi uusi asiakas keväällä. Verson puolella on nyt siis neljä asiakasta, samoin Silmun lasten siivessä. Intervallipaikoista ja päivähoidosta luopuminen on tuonut vakautta, selkeyttä ja rauhaa vakituisten asukkaiden elämään. Lyhytaikaiset asiakkaat olivat vierailijoita vakituisten asukkaiden kotona ja vaativat runsaasti aikaa, huomiota ja resursseja.

Visio-säätiön tuottamat vammaispalvelut on jaettu kahteen toimintayksikköön Harjukotiin ja Verso-kotiin. Harjukoti on toiminut vuodesta 1993 ja Verso-koti aloitti toimintansa 17.7.2017.

Päätöksen myötä asiakkaiden palvelun laatu on noussut entisestään ja henkilöstöresurssit on voitu kohdentaa paremmin. Myös henkilöstön työnkuvat ovat selkeämmät ja työn kuormittavuus laskenut. Harjukodilla kaikki asiakaspaikat ovat olleet täynnä eli siellä on kahdeksan asiakasta. Heidän arkeensa on vuoden aikana tuonut muutoksia kylpyhuone- ja salaojaremontti, jonka vuoksi kesä vietettiin jälleen evakossa Kolkanlahdessa Poken asuntolatiloissa. Muutos vaati paljon järjestelyjä ja joustoa kaikilta, mutta uusiin hienoihin tiloihin oli mukava palata takaisin syksyllä.

Molemmissa yksiköissä otettiin käyttöön uusi omaisten palaveri – käytäntö. Omaiset on kutsuttu aiemminkin asiakkaiden hoito- ja asiakassuunnitelmapalaveriisiin, mutta nyt heidät kutsutaan vapaamuotoisempaan palaveriin, jossa suunnitellaan yhdessä, tuodaan esiin toiveita ja annetaan palautetta hoidosta. Palaverit on otettu hienosti vastaan ja ne ovat olleet suosittuja. Omaisille on järjestetty vuoden aikana myös yhteisiä tapahtumia mm. glögi-ilta ja puurojuhla.

Vammaispalveluissa otetaan asteittain käyttöön RAI-arviointi palveluntarpeen määrittelyssä. Järjestelmän käyttöönotto edellyttää, että koko ohjaushenkilöstö käy erityisen Rai-koulutuksen. Koulutukseen osallistuttiin loppu vuonna ja ensimmäiset Rai-arvioit tehtiin Harjukodilla. Lasten Rai-ohjelmisto saadaan hyväks-alueen arvion mukaan käyttöön vuoden 2026 loppukesästä tai syksyllä. Rai on tärkeä työkalu, jolla voidaan arvioida asiakkaiden erilaista avun ja palvelun tarvetta ja se tulee jatkossa määrittämään asiakkaiden hoitopäivämaksuluokkia.

Loppuvuodesta aloitettiin valmistelemaan Kanta-järjestelmään liittymistä. Kanta tulee pakolliseksi kaikille palveluntuottajille 1.9.2026. Hyvaks-alue ei vielä vuoden lopussa ollut tehnyt päätöstä asiakastietojärjestelmästä, eikä siitä, miten yksityiset palveluntuottajat siihen liittyvät. Mahdollisuutena on joko rinnakkaissopimukset hyväks-alueen järjestelmään tai erillissopimus omalla asiakastietojärjestelmällä, jonka tulee olla Kanta-yhteensopiva. Asian suhteen joudumme vielä odottelemaan tietoa. Edistimme Kantaan liittymisedellytyksiä niillä keinoilla, mitkä olivat mahdollisia: ohjaushenkilöstö aloitti Kantaan liittyvät pakolliset koulutukset mm. rakenteisesta kirjaamisesta verkkoympäristössä ja valmistelimme ja selvitimme sote-korttien hankintaa, jotka myös ovat pakollisia jatkossa.

Vammaispalveluissa tehtiin alkuvuonna päätös uudesta työvuorosuunnitteluohjelmasta. Kilpailutuksen jälkeen ohjelmaksi valikoitui Finago työvuoroVelho. Ohjelma palvelee sekä työvuorosuunnittelijoita ja työntekijöitä yksiköissä että talous- ja henkilöstöhallintoa. Ohjelma mahdollistaa tehokkaammin mm. joustavan työvuorosuunnittelun, vahvuuslaskennan ja sijaisten käytön resurssoinnin, vuorolisien, ylityöiden ja ruokamaksujen laskennan, työaikapankin, vuosilomasuunnittelun, työsopimus- ja muiden työsuhdelomakkeiden laadinnan sekä koulutusten ja pätevyyksien ylläpidon. Käyttöönotto vaati meiltä kaikilta kouluttautumista, harjoittelua ja ponnisteluja, mutta vajaan vuoden kokemuksella voidaan sanoa, että satsaus todella kannatti.

Erityisesti hyöty näkyy yksiköiden työvuorosuunnittelijoiden ja palveluvastaavan työssä. Ohjelmasta saatu ajallinen hyöty on organisoitu muihin työtehtäviin. Yksiköiden johtajilla jää enemmän aikaa lähiesihenkilötyöhön sekä oman yksikön toimintojen kehittämiseen. Palveluvastaavan työ suuntautuu entistä enemmän työyhteisöjen, työkykyjohtamisen prosessien ja työhyvinvoinnin kehittämiseen ja suunnitteluun, mikä tuo hyötyä koko säätiölle, ei vain vammaispalveluihin.

Vammaispalveluiden johtoryhmä ja sairaanhoitajapalaverit toteutuivat säännöllisesti koko vuoden. Palavereissa kehitettiin yhteisiä toimintatapoja, -malleja ja -ohjeistuksia sekä yksiköiden välistä yhteistyötä ja sijaistamisjärjestelyjä, suunniteltiin toimintaa ja resurssien (talous, henkilöstö) käyttöä. Palavereiden tärkeänä tavoitteena on toimia myös tukena ja apuna esihenkilötyössä. Toimitusjohtajan ja palveluvastaavan vierailut yksikköihin toteutuivat sääntöisesti vuoden aikana ja ne koettiin tärkeinä ja antoisina.

Yksiköiden työpaikkapalaverit ja työnohjaus toteutuivat entiseen malliin kerran kuukaudessa. Esihenkilöillä oli lisäksi mahdollisuus käyttää yksilötyönohjauskertoja tarvittaessa. Tyhy-päiviä toteutettiin molemmissa yksiköissä keväällä ja syksyllä. Näistä kevään tyhy järjestettiin yhteisesti Harjukodin ja Verso-kodin kesken. Yhteisesti todettiin, että yhteistyötä halutaan kehittää ja jatkaa.

Henkilöstö on vammaispalveluissa sitoutunutta ja muutoksia tapahtuu pääsääntöisesti hyvin vähän. Henkilöstön määrään ja vahvuuteen vaikuttavat lupa- ja valvontaviranomaisen määrittämä mitoitus ja asiakkaiden toimintakyky ja avun tarve. Vuorokohtaista mitoitusta voidaan näin ollen joutua nostamaan, mikäli asiakkaiden tarpeissa tapahtuu muutoksia. Vuoden aikana jäi eläkkeelle ja vanhempainvapaalle useampi työntekijä. Rekrytoinnissa huomioitiin erityisesti aikaisempi kokemus ja koulutus kehitysvamma-alalta, asiakasryhmän tarpeet, sekä erityisosaaminen. Vielä alkuvuonna työnhakijoita oli avoimiin paikkoihin vähänlaisesti, mutta loppu vuoden rekrytoinnissa jo huomattava määrä. Rekrytoinnit ja haastattelut toteutettiin yhteistyössä palveluvastaavan ja yksiköiden esihenkilöiden kanssa. Lomakaudelle palkattiin suurimmaksi osaksi tuttuja sijaisia, mutta saimme myös uusia henkilöitä keikkarinkiin.

Keväällä henkilöstölle tehtiin koulutuskysely, jolla kartoitettiin vammaispalveluiden osaamista ja osaamistarpeita. Näiden pohjalta löytyy painopistealueet, joihin tulevana vuosina suunnataan resursseja. Henkilöstö toivoi koulutusta erityisesti haastavista asiakastilanteista, autismin kirjosta, nepsy-haasteista ja kommunikaatiosta. Näiden lisäksi painotetaan koulutuksissa myös itsemääräämisoikeuden toteuttamista. Uuden työntekijän aloittaessa työnsä, kartoitetaan hänen osaamisensa. Saimme käyttöömmme Osaajan startti-perustietokoulutuksen kehitysvammaisuudesta sekä autismin kirjosta. Nämä ovat uusien työntekijöiden lisäksi käytössä myös kokeneemmilla työntekijöillä. Haluamme, että meillä kaikilla vahva perusosaaminen, jonka päälle aletaan kokoamaan lisäosaamista täydennyskoulutuksin tarpeiden ja painopistealueiden mukaisesti.

Vuoden aikana koulutukset painoutuivat ensiavun päivityksiin, Kanta- ja Rai-koulutuksiin. Lääkeluvat päivitettiin tarpeen mukaan. Loppuvuodeksi suunniteltu AAC-koulutus kommunikaatiomenetelmistä siirtyi aikataulusyistä tammikuulle 2026. Henkilöstöllä on mahdollisuus ehdottaa kiinnostavia koulutuksia ja näitä toteutetaan tarpeiden ja määrärahojen puitteissa. Vuoden aikana näistä toteutuivat Kehitysvammaliiton jäsenkoulutukset vaativista asiakastilanteista ja haastavasta käyttäytymisestä. Esihenkilöt kävivät Imo-passikoulutuksen, vammaispalvelulain soveltaminen ja työturvallisuuslain vastuutkoulutukset. Esihenkilöitä tuettiin myös mahdollistamalla johtamisopintoja ja lähiesihenkilötyön ammattitutkinto.

Vammaispalveluiden koko henkilöstö osallistui syksyllä koko säätiön strategia-työpajaan Mannilan kartanossa sekä säätiön jouluruokailuun Ruustinnassa.

VERSO-KOTI

Tavoitteiden ja suunnitelmien toteuma vuosi 2025:

- Verso-kodin toiminta on arkista ja kodinomaista. Olemme näkyneet ja kuuluneet Saarijärven keskustan alueella niin kaupoissa, tapahtumissa, harrastuksissa ja lenkkipoluilla. Asukkaiden elämä sujui versolla normaalia kodinomaista arkea eläen. Lapset kävivät koulua ja kotilomat sekä omaisten vierailut toivat piristystä ja vaihtelua arkeen. Kesällä vietimme oman talon väen kesken kesätapahtumaa, joka toteutettiin lasten toiveiden mukaisesti herkutellen, vesileikeistä nauttien ja musiikkia kuunnellen. Joulun aikaan vietimme jo perinteeksi muodostunutta glögi-iltaa, jossa vallitsi ihanan lämmin tunnelma asukkaiden läheisten läsnä ollessa sekä live musiikin soivissa.
- Käytimme monipuolisesti keskustan palveluita, harrastusmahdollisuuksia ja leikkipaikkoja hyväksemme. Myös oma, aidattu piha katettuine terasseineen toi paljon iloa: grillailimme, kasvatimme vihanneksia ja yrttejä, kastelimme nurmikkoa, uimme altaassa, pompimme trampoliinilla, leikimme, pelailimme, keinuimme, ruokailimme ja viihdyimme yhdessä.
- Kesällä 2025 perinteisen kesälomareissun teimme asukkaiden kanssa Tuurin kyläkauppaan. Kävimme ostoksilla kyläkaupassa, hurvittelemassa tivolissa ja herkuttelemassa hampurilaisilla. Lähitapahtumista Runebergin puiston ilmaiset torstaikonsertit olivat asukkaiden mieleen sekä Puuhapuisto Veijarissa temmeltäminen.
- Yhteistyötä asukkaiden perheiden kanssa on pyritty kehittämään säännöllisten palavereiden ja viikkokuulumisien kautta. Tällä on pyritty lisäämään Verso-kodin henkilökunnan ja asukkaiden perheiden välistä yhteistyötä sekä madaltamaan kynnyksiä minkä tahansa kysymyksen tai ajatuksen ilmaantuessa.

- Vuoden 2026 ajatuksena on keskittyä parantamaan Verso-kodin alapihan viihtyvyyttä. Keväällä alapihasta saadaan myös aidattu alue, joka mahdollistaa asukkaiden kanssa yhteisten hetkien viettämisen järvimaisemaa ihastellen. Takapihalle on vuoden 2025 aikana rakennettu jo keinut ja kesäisin pihalle on kasattu iso trampoliini. Näiden lisäksi suunnitelmissa on vesileikkeihin uima-allas, aurinkovarjoja, uusi grilli ja rennoista kesäpäivistä nauttimiseen sohvaryhmä loikoilua varten.
- Talvella käytimme Kehitysvammaisten tuki ry:n meille lahjoittaman tuhannen euron budjetin asukkaiden hyväksi tilaamalla talolle uuden rentouttavan hierontatuolin. Hierontatuoli on ihana arjen luksus, jossa asukkaat saavat nautiskella kaikessa rauhassa. Hierontatuoli tuo ihania aistikokemuksia monille asukkaista.
- Vuosi 2025 on ollut loppua kohden melko yllättävä rekrytointien suhteen. Yleinen sosiaali- ja terveysalan työllisyys tilanne näkyi vuoden loppua kohden verso-kodille positiivisessa valossa, kun rekrytointi vaiheessa hakijoita oli enemmän kuin vuosiin. Rekrytointin ansiosta olemme saaneet vuodelle 2026 lisää ammattitaitoisia ja motivoituneita hoitajia työporukkaamme. Muutoksia tuli myös henkilöstön rakenteeseen, sillä syksyllä yksikön vastaavan sairaanhoitajan työpariksi rekrytoitiin toinen vakituinen sairaanhoitaja.
- Verso-koti on toiminut vuoden mittaan opiskelijoiden ohjauspaikkana, ja meille on ollut runsaasti harjoitteluun hakijoita eri alojen opiskelijoista.
- Vuosi 2025 oli ensimmäinen täysi vuosi versokodille, kun samassa yksikössä oli sekä nuoria aikuisia että lapsia. Uusi järjestely on lähtenyt mainiosti käyntiin. On ihanaa saada seurata lasten aikuistumista tutussa ympäristössä tuttujen hoitajien ympäröimänä. Nuorten aikuisten puolelle muutti myös kevään korvilla uusi asukas, joka on sujahtanut mukaan mainiosti.
- Verso-kodin asukkaista puolet tulee Keski-Suomen hyvinvointialueelta ja puolet muista maakunnista. AVI:n luvan mukaisesti Verso-kodissa on 12 hoitopaikkaa yhteensä, 5 paikkaa aikuisten siivessä, 5 paikkaa lasten siivessä ja 2 paikkaa Varpu -itsenäistymisasunnoissa alakerrassa. Tällä hetkellä Verso-kodissa on yhteensä 8 asukasta, 4 lasten siivessä ja 4 aikuisten siivessä.
- Vuoden mittaan äkillisiltä sairauslomilta ei kuitenkaan olla voitu välttyä, mutta henkilökunta on joutanut työvuorojärjestelyin niin, että riittävä hoitajamitoitus on pystytty turvaamaan. Tarvittaessa olemme palkanneet sijaisia. Hoitotyö on toteutettu laadukkaasti ja ammattitaitoisesti Verso-kodin kodinomaisuutta korostaen.
- Lakiin perustuvaan asiakkaan itsemääräämisoikeuden tukemiseen on panostettu ja laadittu tarvittavat suunnitelmat itsemääräämisoikeuden toteuttamiseksi. Myös rajoittamistoimenpiteiden vaatimat ohjeistukset on otettu huomioon. Asiantuntijaryhmä (IMO-työryhmä) vieraili puolen vuoden välein Verso-kodilla ja otti kantaa tarvittaviin rajoitustoimenpiteisiin sekä tekivät tarvittavat päätökset.

Toimenpiteiden tulokset:

- Yhteistyö hyvinvointialueiden ja muiden ostajatahojen kanssa on sujunut joustavasti ja yhteisiä palaverreja on pidetty Verso-kodilla sekä Teamsin välityksellä. Samoin muiden lasten verkostojen kanssa on tehty läheistä yhteistyötä.
- Yhteistyö omaisten kanssa on ollut tiivistä. Yhteyttä omaisiin on pidetty puheluin, videopuheluin, viesteillä, kuvilla sekä postin välityksellä. Verso-kodin somesivuille on päivitetty kuulumisia ja kuvia puuhista lasten kanssa. Omaiset ovat myös voineet vierailla Verso-kodilla ja osallistua lastensa arkeen. Verso-kodilla on järjestetty yhteisiä tapahtumia omaisille. Vanhemmille on lähetetty esim. kesäkirje, johon koottu Verso-kodin tervehdys ja kesäohjelmaa.
- Henkilökunnan ensiapu- ja lääkekoulutukset sekä täydennyskoulutukset on toteutettu vaatimusten mukaisesti.
- Henkilökunnan koulutustarvetta ja -toiveita kartoitetaan jatkuvasti ja pyritään mahdollistamaan osallistuminen koulutuksiin. Aktivoimme työntekijöitä myös itse tutkimaan koulutuksia ja ohjautumaan työtä tukeviin koulutuksiin.
- Ammattitaitoa on kehitetty koulutuspäivillä ja olemme jatkaneet laadullisesti hyvää ja säännöllistä työnohjausta. Syksyllä vietimme koko säätiön yhteistä laatupäivää.
- Uusien hoitajien tietotaito päivitettiin heidän aloittaessaan työskentelyn Versossa ja tarvittaessa sitä täydennettiin. Henkilökunnan osaamisessa painotettiin autisminkirjon ja neuropsykiatristen sairauksien osaamista.
- Uusille työntekijöille on pyritty takamaan kattava ja laadukas perehdytys.

Tilaresurssit:

Verso-kodin tilat (Paavontie 41 a, Saarijärvi) ovat toiminnalliset, turvalliset ja käytännölliset. Tilat vastaavat hyvin erityisryhmän tarpeisiin.

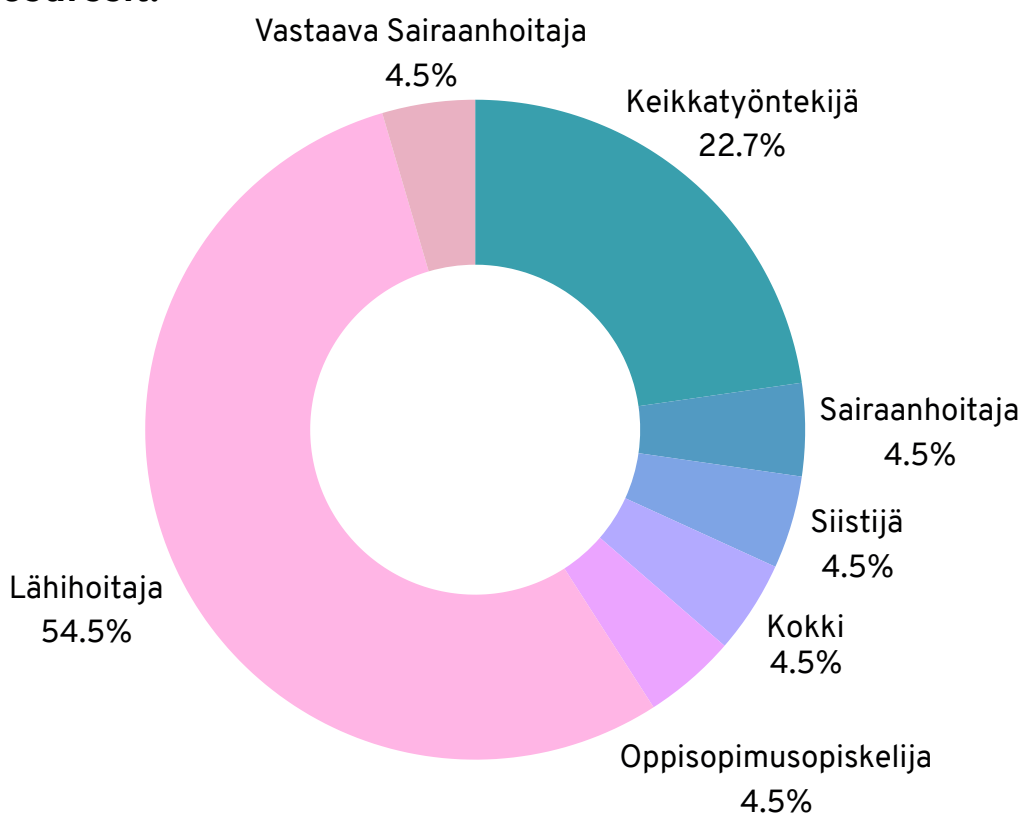
Koneet ja laitteet:

Kiinteistön sekä irtaimiston, koneiden, laitteiden ja ulkoalueiden kunnossapidosta vastaa kiinteistöhoitaja Visio-säätiöltä. Vuodelle 2026 on selvityksessä keittiöön uusi tiskikone.

Talous:

Taloutta seurataan kuukausittain.

Henkilöresurssit:

Vuoden lopussa Verso-kodissa työskenteli
hoitotyössä:

- 5x Keikkatyöntekijä
- 2x Sairaanhoitaja
- 1x Hoiva-avustaja
- 12x Lähihoitaja
- 1x Oppisopimusopiskelija

Avustavissa tehtävissä työskenteli:

- 1x Kokki
- 1x Siistijä

Keikkatyöntekijät tekivät töitä heidän omien mahdollisuuksien mukaan.
Kesälomien ajaksi saimme rekrytoitua riittävän määrän sijaisia.